



COL·LEGI D'APARELLADORS, ARQUITECTES TÈCNICS
I ENGINYERS D'EDIFICACIÓ DE BARCELONA

REhabilita

17 Octubre
2018

Energia, salut i medi ambient



**Generalitat
de Catalunya**



Ajuntament de
Barcelona

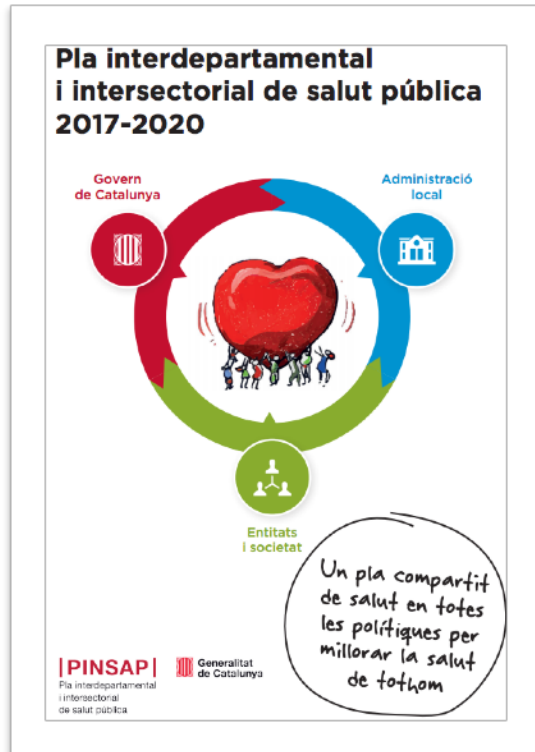
**LA PLATAFORMA
DE LA CONSTRUCCIÓ**

**17 Octubre
2018**

Criteris generals per un habitat i un urbanisme saludable

**Elisabet
Silvestre**

Membre de la Comissió
Tècnica d'Habitatge i
Urbanisme PINSAP



El 80% dels determinants de salut no depenen del sistema sanitari

Entorn físic

Qualitat del medi ambient
Medi urbà

Factors socioeconòmics

Educació
Treball
Ingressos
Suport familiar/social
Seguretat comunitària

Atenció sanitària

Accés a l'atenció
Qualitat de l'atenció

Conductes relacionades amb la salut

Consum de tabac
Dieta i exercici
Consum d'alcohol
Sexe sense protecció



Adaptat del model *County Health Rankings* del Population Health Institute de la Universitat de Wisconsin, 2010.

El Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP) de la Generalitat de Catalunya és una iniciativa alineada amb les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) per impulsar la salut des de tots els àmbits de l'acció del Govern i la societat, és a dir “salut a totes les polítiques” per un habitatge i un urbanisme saludables.

- PINSAP és aprovat pel Govern l'any 2014
- Actualment es desenvolupa la segona fase (2017-2020)
- A l'abril de 2017 s'inicia la tasca de les comissions tècniques de salut a totes les polítiques
- En data 26 juny de 2018 es fa la presentació del treball realitzat per les 21 comissions tècniques territorials i les 2 comissions transversals, amb 800 persones involucrades al llarg del territori

*Afrontem reptes,
compartim solucions*

**EI PINSAP
al territori**



Jornada tècnica

Afrontem reptes, compartir solucions: aplicant el PINSAP a nivell territorial

26 de juny de 2018



Documentació de la jornada tècnica Afrontem reptes, compartim solucions: aplicant el PINSAP a nivell territorial

[Torna](#)



Programa

Benvinguda i inauguració: Joan Guix, secretari de Salut Pública

Conferència: "Els Objectius de Desenvolupament Sostenible: una oportunitat per a la Salut a Totes les Polítiques". Antoni Plasència, director general d'ISGlobal, Barcelona

Modera: Excel·lentíssima i Magnífica Sra. Margarita Arboix rectora de la Universitat Autònoma de Barcelona Margarita Arboix, rectora de la Universitat

Comissions Territorials del PINSAP. Sessió: Lleida, Terres de l'Ebre, Barcelona i Girona

Conduït: Maties Salom, periodista. Coordina Esteve Saltó

Cap del Servei d'Estratègia i Comunicació de Salut Pública del Departament de Salut

26 de juny de 2018

Què són i que fan els consells territorials del PINSAP?

Destaquem

- Treballs realitzats per les Comissions tècniques del PINSAP
- La consellera Vergés situa el PINSAP com element fonamental per aconseguir que la salut estigui a totes les polítiques

Comissió Tècnica d'Habitatge i Urbanisme



Seu de l'Agència Salut Pública de Catalunya

Membres de les subcomissions

Subcomissió de Planificació Territorial i Urbanística

Departament de la Presidència (Marià Bordas). Departament de Salut, CatSalut, Institut Català de la Salut, Secretaria de Salut Pública, Agència de Salut Pública de Catalunya (Irene Corbella, Joan Puigdollers, Marc Jaumà, Annabel Pedrol, dinamitzadora; Carmina Bruguera, secretària)

Departament de Territori i Sostenibilitat (Irene Martín, coordinadora, Silvia Cañellas, Josep M. Torrents, Joan Passola, Marc Darder)

Universitat de Barcelona (Maria de Gràcia Fernández)

Diputació de Barcelona (Lorena Perona, coordinadora, Pilar Cervantes)

Altres membres de la Comissió Tècnica

Departament de Salut, CatSalut, Institut Català de la Salut, Secretaria de Salut Pública (David Frigola, Albert Giménez), Departament d'Empresa i Coneixement (Marià Morera), Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge (Jordi Sanuy, Eva París), Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (Josep Rodríguez), Departament d'Interior (Imma Solé)

Associació Catalana de Municipis (Laura Fusté), Diputació de Barcelona (Cati Chamorro, Lena Vidal), Agència de Salut Pública de Barcelona (Ana M. Novoa)

Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (Sònia Hernández-Montaño, Elisabet Silvestre, Antoni Solanas, Joan M. Margalef, Núria Pedrals)

ISGlobal (Carolyn Daher)

Subcomissió de Construcció, Manteniment i Rehabilitació d'Edificis

Departament d'Empresa i Coneixement (Marià Morera). Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge (Jordi Sanuy, Eva París). Departament de Salut, Agència de Salut Pública de Catalunya (Annabel Pedrol, dinamitzadora; Carmina Bruguera, secretària)

Diputació de Barcelona (Cati Chamorro, coordinadora)

Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (Sònia Hernández-Montaño, coordinadora; Elisabet Silvestre, coordinadora; Antoni Solanas, Joan M. Margalef, Núria Pedrals)

Altres membres de la Comissió Tècnica

Departament de la Presidència (Marià Bordas), Departament de Salut, CatSalut, Institut Català de la Salut, Secretaria de Salut Pública (Irene Corbella, David Frigola, Albert Giménez, Joan Puigdollers, Marc Jaumà), Departament de Territori i Sostenibilitat (Irene Martín, Silvia Cañellas, Josep M. Torrents, Joan Passola, Marc Darder), Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (Josep Rodríguez), Departament d'Interior (Imma Solé), Agència de Salut Pública de Barcelona (Ana M. Novoa)

Universitat de Barcelona (Maria de Gràcia Fernández), ISGlobal (Carolyn Daher)

Associació Catalana de Municipis (Laura Fusté), Diputació de Barcelona (Lorena Perona, Lena Vidal, Pilar Cervantes)

Subcomissió d'Aspectes Socials de l'Habitatge

Departament de Salut, Secretaria de Salut Pública, Agència de Salut Pública de Catalunya (Albert Giménez, Annabel Pedrol, dinamitzadora, Carmina Bruguera, secretària). Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (Josep Rodríguez Roca)

Agència de Salut Pública de Barcelona (Ana M. Novoa, coordinadora)

Associació Catalana de Municipis (Laura Fusté)

Diputació de Barcelona (Lena Vidal)

Altres membres de la Comissió Tècnica

Departament de Salut, CatSalut, Institut Català de la Salut, Secretaria de Salut Pública (Irene Corbella, David Frigola, Joan Puigdollers, Marc Jaumà), Departament de Territori i Sostenibilitat (Irene Martín, Silvia Cañellas, Josep M. Torrents, Joan Passola, Marc Darder), Departament d'Empresa i Coneixement (Marià Morera), Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge (Jordi Sanuy, Eva París), Departament d'Interior (Imma Solé), Departament de la Presidència (Marià Bordas)

Universitat de Barcelona (Maria de Gràcia Fernández), ISGlobal (Carolyn Daher)

Diputació de Barcelona (Lorena Perona, Cati Chamorro, Pilar Cervantes)

Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (Sònia Hernández-Montaño, Elisabet Silvestre, Antoni Solanas, Joan M. Margalef, Núria Pedrals)



**Generalitat
de Catalunya**



Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya

C S B

Consorci Sanitari
de Barcelona



**UNIVERSITAT DE
BARCELONA**



**Associació
Catalana
de Municipis**



**Diputació
Barcelona**



**Agència
de Salut Pública**



**Institut de
Salut Global
Barcelona**

Objectius de la comissió tècnica

● GENERAL:

- Evidenciar l'impacte que té l'habitatge, l'edificació i l'urbanisme en la salut, i fer propostes per avançar en la promoció d'entorns més saludables i sostenibles, tot garantint l'equitat en salut.

Objectius de la comissió tècnica

● ESPECÍFIC:

- Elaborar i publicar un document de consens de criteris generals, basat en l'evidència científica, amb la voluntat d'influir en la presa de decisions polítiques i tècniques sobre la planificació territorial i urbanística, la construcció i rehabilitació d'edificis i l'accès a un habitatge adequat.

L'urbanisme i la salut

- La planificació urbanística i territorial influeix sobre l'exposició a contaminants i sobre els estils de vida.
- L'entorn urbà està relacionat amb la incidència i la prevalença d'algunes de les causes de morbmortalitat: el sobrepès i l'obesitat, els problemes de salut mental, les malalties respiratòries i les cardiovasculars.



Fonts: -Nieuwenhuijsen MJ. Urban and transport planning, environmental exposures and health- new concepts, methods and tools to improve health in cities. Environ Health. 2016 març 8;15 Suppl 1:38. -Nieuwenhuijsen MJ. Influence of urban and transport planning and the city environment on cardiovascular disease. Nature Reviews Cardiology. 2018. -Giles-Corti B, Vernez-Moudon A, Reis R, Turrell G, Dannenberg AL, Badland H, Foster S, Lowe M, Sallis JF, Stevenson M, Owen N. City planning and population health: a global challenge. Lancet. 2016 Dec 10;388(10062):2912-24. -Mueller N, Rojas-Rueda D, Basagaña X, Cirach M, Cole-Hunter T, Dadvand P, Donaire- Gonzalez D, Foraster M, Gascon M, Martinez D, Tonne C, Triguero-Mas M, Valentín A, Nieuwenhuijsen M. Health impacts related to urban and transport planning: A burden of disease assessment. Environment International. 2017;107:243-57.

L'urbanisme i la salut

- Els 5 principals factors sobre els quals l'urbanisme influeix de manera directa i que tenen una afectació directa sobre la salut son: l'activitat física, la contaminació de l'aire, el soroll, l'efecte illa de calor i l'accés a zones verdes.

Estimació del nombre de morts prematures
anuals que es podrien evitar a la ciutat de
Barcelona si es complissin les recomanacions
internacionals

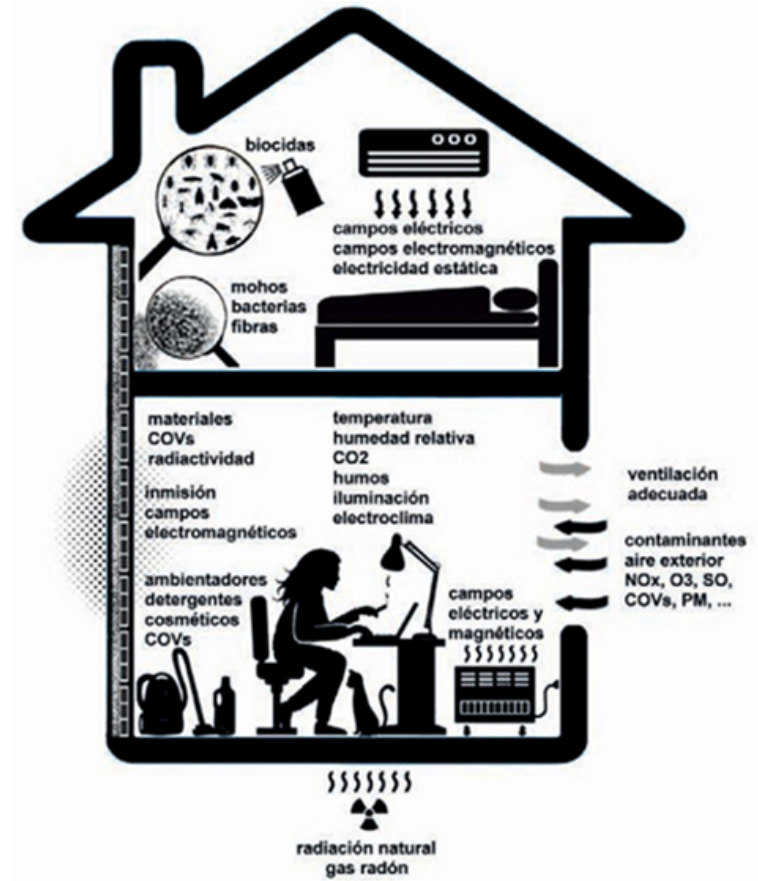


"Urban and Transport Planning Related Exposures and
Mortality: A Health Impact Assessment for Cities" de Mueller
et al, 2017

Font: Mueller N, Rojas-Rueda D, Basagaña X, Cirach M, Cole-Hunter T, Dadvand P, Donaire- Gonzalez D, Foraster M, Gascon M, Martinez D, Tonne C, Triguero-Mas M, Valentín A, Nieuwenhuijsen M. Health impacts related to urban and transport planning: A burden of disease assessment. Environment International. 2017;107:243-57.

Els edificis i la salut

- Passem entre el 90-95% del temps en el interior dels edificis
- Factors ambientals de naturalesa física, química i biològica tenen un paper rellevant en la QAI i en el benestar, el confort i la salut de les persones



Font imatge: E.Silvestre. Guía de Calidad del Aire Interior. FENERCOM. La calidad del aire interior y la salud: un enfoque desde la biohabitabilidad. 2016.

Els edificis i la salut

- Malalties respiratòries, cardiovasculars, síndromes de sensibilitat central, lipoatrofia semicircular,... son degudes a una qualitat de l'ambient interior deficient.
- Tot i aplicant la normativa vigent, continua havent casos de persones amb símptomes de salut adversos associats a factors ambientals presents en l'espai interior dels edificis (l'anomenat síndrome de l'edifici malalt).



Font: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, Instituto Nacional de Higiene en el Trabajo. http://www.mtas.es/insht/ntp/ntp_289.htm, http://www.mtas.es/INSHT/ntp/ntp_290.htm

Kanchongkittiphon W, Mendell MJ, Gaffin JM, Wang G, Phipatanakul W. EHP-Indoor environmental exposures and exacerbation of asthma: an update to the 2000 review by the institute of medicine. 2012.

WHO. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe. The WHO European Centre for Environment and Health. Environmental burden of disease associated with inadequate housing; 2011.

Decàleg

25



TRANSVERSAL
CATALUNYA

Subcomissió de Construcció, Manteniment i Rehabilitació d'Edificis

Departament d'Empresa i Coneixement (Mària Morera), Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge (Jordi Sanuy, Eva París), Departament de Salut, Agència de Salut Pública de Catalunya (Annabel Pedrol, dinamitzadora; Carmina Bruguera, secretària)

Diputació de Barcelona (Cati Chamorro, coordinadora)

Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (Sònia Hernández-Montaño, coordinadora; Elisabet Silvestre, coordinadora; Antoni Solanas, Joan M. Margalef, Núria Pedrals)

Altres membres de la Comissió Tècnica

Departament de la Presidència (Mària Bordes), Departament de Salut, CatSalut, Institut Català de la Salut, Secretaria de Salut Pública (Irene Corbella, David Frigola, Albert Giménez, Joan Puigdollers, Marc Jaumà), Departament de Territori i Sostenibilitat (Irene Martín, Silvia Cafiellas, Josep M. Torrents, Joan Passola, Marc Darder), Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (Josep Rodríguez), Departament d'Interior (Imma Solé), Agència de Salut Pública de Barcelona (Ana M. Novoa)

Universitat de Barcelona (Maria de Gràcia Fernández), ISGlobal (Carolyn Daher)

Associació Catalana de Municipis (Laura Fusté), Diputació de Barcelona (Lorena Perona, Lena Vidal, Pilar Cervantes)

CONSTRUCCIÓ, MANTENIMENT I REHABILITACIÓ D'EDIFICIS



Les persones passem el **90-95%** del nostre temps en espais interiors: a la feina, a casa, en espais d'oci...

- Tot i aplicant la normativa vigent, continua havent-hi casos d'edificis amb l'anomenada síndrome de l'edifici malalt (SEM), que provoca que hi hagi persones amb símptomes de salut associats a factors ambientals presents en l'espai interior dels edificis.
- L'OMS calcula que un 30% dels edificis nous o reformats poden estar en situació de SEM i quan es produeix en l'entorn laboral té una repercussió econòmica, ja que s'associa a baix rendiment laboral i un increment de l'absentisme.
- Garantir la qualitat ambiental interior és la via per promoure el confort, el benestar i la salut de les persones usuàries habituals dels edificis i minimitzar la despesa econòmica sanitària i laboral.

OBJECTIUS

General

Evidenciar l'impacte que té l'habitatge, l'edificació i l'urbanisme sobre la salut, i fer propostes per avançar en la promoció d'entorns més saludables i sostenibles, tot garantint l'equitat en salut.

Específic

Elaborar i publicar un document de consens de criteris generals basat en l'evidència científica, amb la voluntat d'influir en la presa de decisions sobre construcció, manteniment i rehabilitació d'edificis.

COMISSIÓ TÈCNICA
D'HABITATGE I URBANISME

/ ENTORN URBÀ

RESULTATS

S'ha elaborat una guia de criteris, consensuada, amb recomanacions que puguin influir en les decisions polítiques i tècniques, així com en la formació continuada dels professionals i agents del sector.

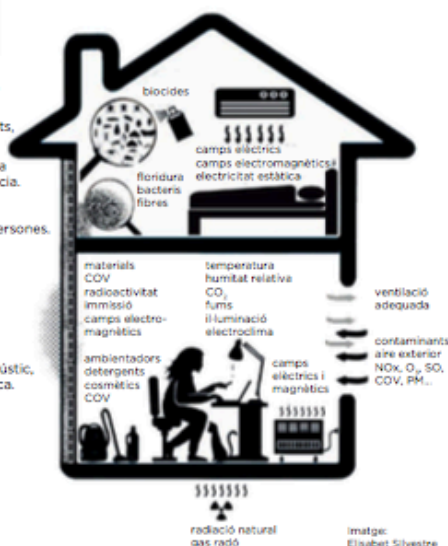


PASSOS SEGÜENTS

- Presentar la guia a altres actors implicats per enriquir el document amb més aportacions.
- Crear grups de treball per ampliar la guia en àrees de coneixement més específiques.
- Formar tècnics (dissenyadors i constructors) i conscienciar usuaris (població).

Construcció, manteniment i rehabilitació d'edificis

- Entorn segur, lluny de fonts contaminants, ben comunicat i accessible.
- Disseny amb criteris passius i d'eficiència energètica per aconseguir l'autosuficiència.
- Rehabilitar millor que fer obra nova.
- Edificis pensats per al benestar de les persones.
- Materials i instal·lacions bioclimàtiques, eficients i sense risc per a la salut.
- Sistemes de subministrament segurs, sense risc per a la salut.
- Ventilació i disseny que garanteixi una òptima qualitat de l'ambient interior.
- Disseny amb òptim aïllament tèrmic i acústic, bona il·luminació natural o cronobiològica.
- Ús i manteniment responsable i eficaç.
- Professionals: informació i formació.



Generalitat de Catalunya

Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

Diputació de Barcelona

ACM Associació Catalana de Municipis

C S B Consorci Sanitari de Barcelona

Agència de Salut Pública

UNIVERSITAT DE BARCELONA

ISGlobal Institut de Salut Global de Barcelona

1. Ubicació

- Segura i saludable
- Allunyada de fonts contaminants (química, física,..)
- Comunicada i accessible
- Accés físic o visual a zona verda o blava propera

2. Disseny i sistemes

- Considerar els criteris passius
- Eficients energèticament
- Bioclimàtics
- Orientació garanteixi il·luminació natural i ventilació creuada
- Preveure manteniment alhora de dissenyar

3. Prioritzar rehabilitació i adaptació

- Davant obra nova
- La incidència d'emissió de CO₂, quan es construeix un edifici, es produeix en els fonaments, l'estructura i els tancaments, i cal allargar la vida útil d'aquests elements

4. Autosuficiència energètica

- Horitzó NzeB incorporant criteris de salut
- Direcció cap a una producció positiva d'energia
- Evitar normes enfrontades com la de “l'impost al sol”

5. Edificis pensats pel benestar persones

- Espais e instal·lacions adients a l'ús: escales més visibles que promouen activitat física...
- Garantir la visibilitat i seguretat de zones d'accès i recorreguts
- Fomentar la participació ciutadana en el disseny d'espais comunitaris: aporta sentiment de pertinença a la comunitat, promou xarxes, fomenta capital social
- Integrar coneixements de les neurociències sobre percepció de l'espai en relació a com afecta al cervell i a la conducta

6. Materials e instal.lacions

- Confortables i saludables, no només eficients
- Exigents en el disseny i execució de instal.lacions per evitar CE i CEM
- Materials amb baixes emissions de COVs i radiactivitat
- Evitar plastificants i metalls pesats
- Promoure l'evitar la contaminació acústica l'interior edifici segons OMS

7. Subministrament aliens habitatge

- Prioritzar el confort i la salut dels usuaris
- Preveure planejament urbanístic de les estacions transformadores d'energia allunyades de zones de permanència persones
- Aplicar criteris de principi de precaució davant camps elèctrics i electromagnètics
- Fomentar ús aigua xarxa com a font segura i promoure sistemes de depuració centralitzats en casos necessaris

8. Ventilació, il.luminació

- Prioritzar la ventilació natural en fase disseny
- Control de la composició de l'aire (tòxics, humitat, electroclima,...)
- Control de fonts humitat (condensació, capil.laritat, filtracions) i evitar microorganismes
- Qualitat lumínica en relació a la cronobiologia
- Adequar la qualitat lumínica de la il.luminació artificial (àrees comunes, punts accés, zones de nit,...)

9. Ús i manteniment de l'edifici

- Promoure que els promotors, constructors o rehabilitadors dels edificis d'ús residencial facilitin el llibre de l'edifici, incloent manual d'ús, manteniment, funcionament i formes de consum responsable.
- Disposar de pla de manteniment per zones comunes, clavegueram, ascensors...
- Promoure campanyes de sensibilització ciutadana

10. Informar i formar professionals

- Incloure concepte de salut en formació curricular dels professionals del disseny, construcció i manteniment
- Concienciar sobre la repercussió en la salut dels materials de construcció

Decàleg

24



PLANIFICACIÓ TERRITORIAL I URBANÍSTICA

Subcomissió de Planificació Territorial i Urbanística

Departament de la Presidència (Mària Bordonas), **Departament de Salut, CatSalut, Institut Català de la Salut, Secretaria de Salut Pública, Agència de Salut Pública de Catalunya** (Irene Corbella, Joan Puigdollers, Marc Jaumà, Annabel Pedrol, dinamitzadora; Carmina Bruguera, secretària)

Departament de Territori i Sostenibilitat (Irene Martín, coordinadora, Sílvia Cafellas, Josep M. Torrents, Joan Passola, Marc Darder)

Universitat de Barcelona (Mària de Gràcia Fernández)

Diputació de Barcelona (Lorena Perona, coordinadora, Pilar Cervantes)

Altres membres de la Comissió Tècnica

Departament de Salut, CatSalut, Institut Català de la Salut, Secretaria de Salut Pública (David Frigola, Albert Giménez), **Departament d'Empresa i Coneixement** (Mària Morera), **Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge** (Jordi Sanuy, Eva París), **Departament de Treball, Afers Socials i Famílies** (Josep Rodríguez), **Departament d'Interior** (Imma Solé)

Associació Catalana de Municipis (Laura Fusté), **Diputació de Barcelona** (Cati Chamorro, Lena Vidal), **Agència de Salut Pública de Barcelona** (Ana M. Novoa)

Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (Sònia Hernández-Montaña, Elisabet Silvestre, Antoni Solanas, Joan M. Margalef, Núria Pedrals)

ISGlobal (Carolyn Daher)

La planificació urbanística i territorial influeix sobre l'exposició a contaminants i sobre els estils de vida.

L'entorn urbà està relacionat amb la incidència i la prevalença d'algunes de les principals causes de morbiditat: el sobrepès i l'obesitat, els problemes de salut mental, les lesions externes, les malalties respiratòries i les malalties cardiovasculars (Nieuwenhuijsen, 2016 i 2018; Giles-Corti, 2016).

Els cinc principals factors sobre els quals l'urbanisme influeix de manera directa i que tenen una afectació directa sobre la salut són (Mueller 2017):

- activitat física
- contaminació de l'aire
- soroll
- efecte illa de calor
- accés a zones verdes

OBJECTIUS

General

Evidenciar l'impacte que té l'habitatge, l'edificació i l'urbanisme sobre la salut, i fer propostes per avançar en la promoció d'entorns més saludables, i sostenibles, tot garantint l'equitat en salut.

Específic

Elaborar i publicar un document de consens de criteris generals, basat en l'evidència científica, amb la voluntat d'influir en la presa de decisions sobre la planificació territorial i urbanística.

REhabilita

| PINSAP |

Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública

COMISSIÓ TÈCNICA D'HABITATGE I URBANISME

/ ENTORN URBÀ

RESULTATS

S'ha elaborat una guia de criteris, consensuada, amb recomanacions que puguin influir en les decisions polítiques i tècniques, així com en la formació continuada dels professionals i agents del sector.



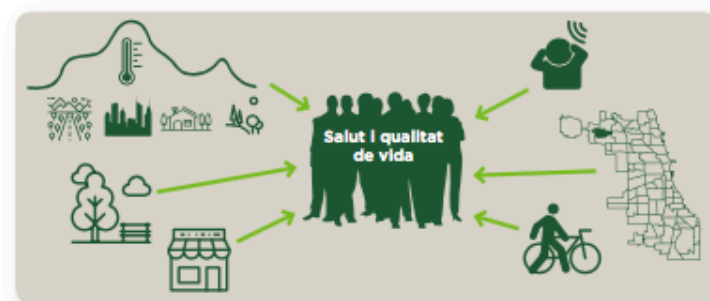
PASSOS SEGÜENTS

Aprofundir en les eines necessàries per portar a la pràctica, en les diferents escales del planejament, els aspectes identificats que contribueixen a la millora de la salut dels ciutadans.

Estimació del nombre de morts prematures anuals que es podrien evitar a la ciutat de Barcelona si es complissin les recomanacions internacionals



"Urban and Transport Planning Related Exposures and Mortality: A Health Impact Assessment for Cities" de Mueller et al. 2017



Generalitat de Catalunya

Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

Diputació de Barcelona

ACM Associació Catalana de Municipis

Corsari Sanitari de Barcelona Agència de Salut Pública

UNIVERSITAT DE BARCELONA

ISGlobal Institut de Salut Global de Barcelona

1. Impulsar estructures territorials i de ciutat amb densitats mitjanes

- Evitar dispersió urbanística del territori, apostant per un model urbà compacte
- Prioritzar la renovació i la rehabilitació
- Preservar i millorar sistemes de vida tradicional en àrees rurals

2. Promoure l'ús mixt del sòl

- Evitar models urbans basats en àrees monofuncionals, per reduir distàncies entre els diferents usos i minimitzar desplaçaments
- Promoure barreja d'usos
- Facilitar accessibilitat a béns, serveis i espais de relació
- Fomentar la proximitat dels serveis bàsics de salut, educació, treball,...

3. **Garantir la proximitat i l'accessibilitat a una xarxa d'espais lliures de qualitat**

- Proteger i millorar els espais naturals en l'entorn urbà
- Fomentar xarxa d'espais lliures verds i blaus
- Conservar biodiversitat del territori i assegurar ús sostenible
- Promoure exercici físic, bona qualitat aire, relacions socials

4. Xarxa de mobilitat sostenible i saludable que promogui desplaçaments actius de la ciutadania

- Afavorir transport actiu
- Reduir trànsit vehicles: menys emissions gasos efecte hivernacle, menys soroll i alliberar espai públic a la ciutadania

5. Millorar les condicions ambientals de les ciutats

- Per reduir efectes de la contaminació i risc ambiental
- Planificar usos urbans per no sobrepassar els límits admissibles
- Ubicar equipaments com escoles i hospitals en zones de baixa contaminació
- Visió estratègica a gran escala de planificació de instal·lacions de radiocomunicació i transport energia elèctrica minimitzant CEM
- Incloure criteris adaptació i resiliència al canvi climàtic

6. Minimitzar el consum de recursos derivat del planejament urbanístic

- Racionalitzar el consum del sòl i el foment ús més sostenible del territori prioritzant la regeneració de l'estructura urbana i la reutilització del teixits preexistents
- Tenir en compte les recursos bàsics (energia, aigua, qualitat sòl,...) que es disposa l'hora de densificar nuclis i urbanitzacions
- Intentar minimitzar el consum d'aigua, fomentant l'estalvi i la reutilització

7. Vetllar per l'autosuficiència energètica

- Promovent l'ecoeficiència i la sostenibilitat de l'entorn urbà i dels seus edificis
- Dissenyar les noves àrees residencials de manera que es redueixi la demanda energètica
- Implementar l'obligació que en 2020 tots els nous edificis construïts siguin de consum energètic gairabé nul (art 27.2 de la Llei 16/2017 de l'1 d'agost de canvi climàtic)
- Reserva d'espais per la instal·lació d'energies renovables en sòl urbà (aprofitant cobertes, infraestructures lineals,...)

8. Xarxa equipaments i habitatges públics eficients i propers

- Impulsar-ne la seva construcció
- Planificar la distribució i la localització dels diferents equipaments sobre el territori
- Afavorir la creació d'habitatge protegit en la ciutat existent i no només en els nous creixements

9. Impulsar projectes urbanístics per millorar salut

- Prioritzar plans de millora urbana i modificacions del planejament
- Impulsar l'urbanisme “tou” com ús temporal d'espais buits

10. **Fomentar la participació ciutadana**

- En concret durant el procés previ al planejament general i mentre es faci la redacció
- Així es fa participar als veïns i es copen les opinions i s'involucra a la presa de decisions que els afectaran



TRANSVERSAL
CATALUNYA

ASPECTES SOCIALS DE L'HABITATGE

Subcomissió d'Aspectes Socials de l'Habitatge

Departament de Salut, Secretaria de Salut Pública, Agència de Salut Pública de Catalunya (Albert Giménez, Annabel Pedrol, dinamitzadora, Carmina Bruguera, secretària), Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (Josep Rodríguez Roca)

Agència de Salut Pública de Barcelona (Ana M. Novoa, coordinadora)

Associació Catalana de Municipis (Laura Fusté)

Diputació de Barcelona (Lena Vidal)

Altres membres de la Comissió Tècnica

Departament de Salut, CatSalut, Institut Català de la Salut, Secretaria de Salut Pública (Irene Corbella, David Frigola, Joan Puigdollers, Marc Jaumà), Departament de Territori i Sostenibilitat (Irene Martín, Silvia Cañellas, Josep M. Torrents, Joan Passola, Marc Darder), Departament d'Empresa i Coneixement (Marià Morera), Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge (Jordi Sanuy, Eva París), Departament d'Interior (Imma Solé), Departament de la Presidència (Marià Bordes)

Universitat de Barcelona (Maria de Gràcia Fernández), ISGlobal (Carolyn Daher)

Diputació de Barcelona (Lorena Perona, Catl Chamorro, Pilar Cervantes)

Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (Sònia Hernández-Montaño, Elisabet Silvestre, Antoni Solanas, Joan M. Margalef, Núria Pedrals)

Existeix abundant evidència científica que relaciona la manca d'accés a un habitatge digne o als subministraments bàsics amb la salut mental i física de les persones que hi resideixen. Les persones afectades per l'habitatge presenten major probabilitat de presentar depressió, ansietat o suïcidi, així com mala salut percebuda o patologies respiratòries o cardiovasculars, entre d'altres.

Catalunya, igual que la resta de l'Estat espanyol, viu en una situació d'emergència habitacional: el 2012 un 7,4% de les famílies no podien fer front al pagament dels costos de l'habitatge, el doble que abans de la crisi; els darrers 10 anys s'han produït 95.000 desnonaments, darrerament, la majoria derivats d'impagaments del lloguer; entre el 2015 i el 2017 el preu del lloguer ha augmentat un 17,5%, i un 11% de la població viu en pobresa energètica.

El sistema d'habitatge actual no ajuda a donar una resposta adient a aquest problema. És un dels països que menys recursos destina a polítiques d'habitatge (un 0,03% del PIB front un 1,5% a altres països europeus), també és un dels països que menys ajuts destina al lloguer i que té un habitatge públic de lloguer social més baix (un 1-2% front un 15% de mitjana a la UE).

OBJECTIUS

General

Evidenciar l'impacte que té l'habitatge, l'edificació i l'urbanisme sobre la salut, i fer propostes per avançar en la promoció d'entorns més saludables, i sostenibles, tot garantint l'equitat en salut.

Específic

Elaborar i publicar un document de consens de criteris generals, basat en l'evidència científica, amb la voluntat d'influir en la presa de decisions sobre l'accés a un habitatge adequat.

COMISSIÓ TÈCNICA D'HABITATGE I URBANISME

/ ENTORN URBÀ

RESULTATS

S'ha elaborat una guia de criteris, consensuada, amb recomanacions que puguin influir en les decisions polítiques i tècniques, així com en la formació continuada dels professionals i agents del sector.

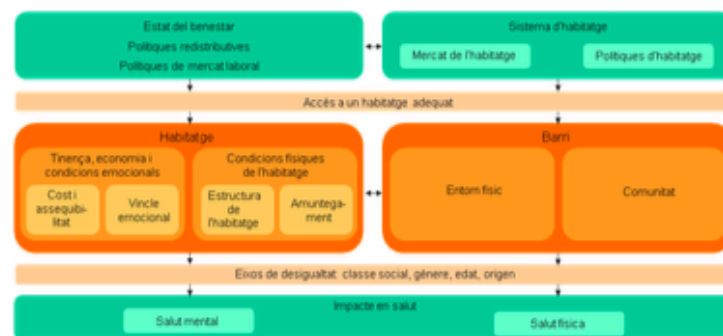
PASSOS SEGÜENTS

- Difondre aquest document en diferents àmbits implicats.
- Aprofundir en alguns dels punts del decàleg, elaborant fixes tècniques que ajudin els municipis a implementar les mesures recomanades.
- Ampliar el decàleg amb noves recomanacions.

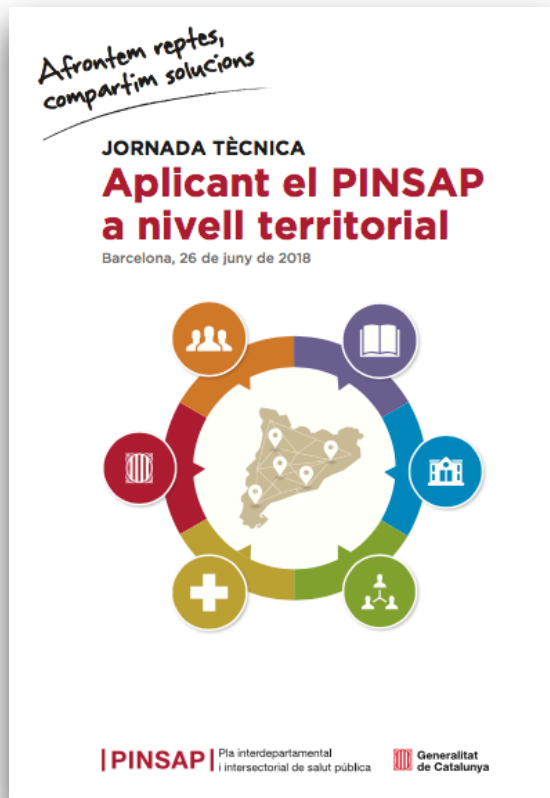
Aspectes socials de l'habitatge

- Increment de la despesa pública per accedir a un habitatge adequat.
- Increment del parc públic de lloguer social.
- Polítiques orientades a fer assequible el preu del lloguer.
- Evitar els desnonaments i reduir-ne els impactes negatius.
- Polítiques orientades a eliminar el sensellarisme.
- Evitar la sobreocupació.
- Evitar l'infrahabitatge.
- Reduir la pobresa energètica. Garantir l'accés a subministraments bàsics.
- Sensibilitzar el món acadèmic i professional sobre el vincle entre habitatge i salut.
- Avaluar les polítiques d'habitatge i el seu impacte sobre les desigualtats.

DETERMINANTS DE LA RELACIÓ ENTRE HABITATGE I SALUT



Font: Projecte SOFHE, basat en Novoa et al (Gaceta Sanitaria 2014)



RESULTATS

S'ha elaborat una guia de criteris, consensuada, amb recomanacions que puguin influir en les decisions polítiques i tècniques, així com en la formació continuada dels professionals i agents del sector.

REhabilita 2018

20 i 21 d'octubre



Moltes gràcies !!